

Foto: Jan Huttinga

DE NIEUWE WET EN ONS GROFWILD

De nieuwe Wet natuurbescherming gaat de oude Flora- en faunawet vervangen. Wat zijn de verschillen en wat betekent dit voor het ree?

Om maar meteen met de deur in huis te vallen: ja, ik weet dat de term grofwild niet meer bestaat, dat de bedoelde dieren zelfs niet tot het wild behoren en dat ik het officieel moet hebben over wilde hoefdieren. Toch hanteer ik in dit artikel de term grofwild omdat dat de gebruikelijke term in het maatschappelijke verkeer is voor het edelhert, het damhert, het ree en het wilde varken. De moeflon laat ik hier even voor wat hij is, want officieel behoort die soort tot de niet-inheemse diersoorten.

Naar verwachting zal de Wet natuurbescherming (Wnb) ergens per 2015 zijn intrede doen en de huidige Flora- en faunawet (Ffwet) vervangen. Het betreft een nieuwe wet die, zoals de overheid claimt, simpeler en doeltreffender moet zijn dan de huidige Ffwet. Maar niet alleen de Ffwet zal met

de komst van de Wet natuurbescherming verdwijnen, ook de Boswet zal als zodanig niet meer bestaan omdat deze is opgenomen in de eerdergenoemde nieuwe wet. Onder de Flora- en faunawet viel het grofwild onder de beschermde inheemse zoogdiersoorten. De Wet natuurbescherming maakt echter een knip tussen diersoorten die in de habitatrichtlijn staan genoemd en "andere soorten". En al die soorten vallen onder een apart beschermingsregime.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes voor fauna:

- Soorten uit de vogelrichtlijn (§ 3.1)
- Soorten uit de habitatrichtlijn (§ 3.2)
- Andere soorten (§ 3.3)

Foto: Jan Huttinga

Ons grofwild maakt geen deel uit van soorten uit de habitatrichtlijn. Zodat we de bescherming voor het grofwild moeten zoeken in § 3.3 "Beschermingsregime andere soorten". Daarin is geregeld dat grofwild niet opzettelijk mag worden gedood of gevangen (art. 3.10 lid 1). Ook mogen de vaste rust en verblijfplaatsen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Net als onder de Ffwet, kunnen Gedeputeerde Staten ingevolge de Wnb echter wel ontheffing verlenen van een of meer van de bovenomschreven verboden (art. 3.10 lid 2). Een dergelijke ontheffing mag alleen onder de volgende voorwaarden worden verleend (art. 3.8 lid 5):

- Er mogen geen andere bevredigende oplossingen zijn
- In het belang van de wilde flora of fauna
- Ter voorkoming van schade aan een aantal belangen
- In het belang van de volksgezondheid of openbare orde
- Voor onderzoek, onderwijs, repopulatie of herintroductie
- Om een beperkt aantal te mogen vangen en onder zich te hebben

Er mag geen afbreuk worden gedaan aan het streven de populatie van de betrokken soort in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Bovendien geldt voor de 'andere soorten' (waar ons grofwild dus toe behoort) dat de noodzaak voor het verlenen van een ontheffing ook gelegen kan zijn in verband met te plegen handelingen in het kader van:

- Ruimtelijke ontwikkeling of ontwikkeling van gebieden
- Ter voorkoming van schade en overlast
- Ter beperking van de omvang van de populatie in relatie tot de in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden
- Ter bestrijding van onnodig lijden van zieke en gebrekkige dieren

- In het kader van bestendig beheer of onderhoud in bos- en landbouw
- In het kader van bestendig beheer aan natte infrastructuur (vaarwegen, kades, etc.), vliegvelden, droge infrastructuur (wegen etc.) of in het kader van natuurbeheer
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang

Veel van bovengenoemde punten golden al onder de Flora- en faunawet, alleen werd het niet centraal geregeld. Dit is in de nieuwe wet overzichtelijker. Daarnaast is de Wnb ruimer gedefinieerd. Zo is overlast nu ook één van de gronden op basis waarvan een ontheffing kan worden verleend. In de Ffwet was dat niet mogelijk.

Evenals onder de Ffwet blijft het beheer van grofwild onder de Wnb afhankelijk van een faunabeheerplan dat door de provinciale faunabeheereenheid moet worden opgesteld (art 3.12). Mochten de faunabeheerplannen de grenzen van een provincie overschrijden, dan dienen Gedeputeerde Staten van de betreffende Provincies overeenstemming te bereiken over het al dan niet goedkeuren van het faunabeheerplan.

Bij het vaststellen van de faunabeheerplannen onder de Ffwet moesten dertien onderwerpen verplicht in een faunabeheerplan worden behandeld. In de Wnb zijn slechts drie onderwerpen algemeen verplicht in het plan opgenomen:

- omvang en begrenzing FBE, een beschrijving van aard, omvang en noodzaak van de te verrichten handelingen, en de wijze waarop en de perioden waarin die handelingen worden verricht.

Daarnaast bepalen de Provinciale Staten welke regels zij verder aan het faunabeheerplan willen stellen. Dat kan dus per provincie gaan verschillen.

Hieronder een overzicht van de redenen waarom er soms mag worden ingegrepen in de stand van ons grofwild; links in de kolom zoals het staat verwoord in de Ffwet, en rechts in de kolom zoals het verwoord staat in de WNB.

Flora- en faunawet

Wet Natuurbescherming

Er mogen geen andere bevredigende oplossingen bestaan **(art 68 lid 1)**

Er mogen geen andere bevredigende oplossingen bestaan **(art 3.8 lid 5 sub a)**

In het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid (art 68 lid 1 sub a) Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten **(art 2 lid 3 sub e Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten)**

In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten **(art 3.8 lid 5 sub b onder 3)**

Veiligheid luchtverkeer **(art 68 lid 1 sub b)**

Voorkomen belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren **(art 68 lid 1 sub c)**

Voorkomen van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom **(art 3.8 lid 5 sub b onder 2)**

Voorkomen van schade aan flora en fauna **(art 68 lid 1 sub d)**

Bescherming van wilde flora en fauna **(art 3.8 lid 5 sub b onder 1)**

Ten behoeve van onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie, alsmede de daartoe benodigde kweek **(art 75 lid 6 sub a)**

Voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek **(art 3.8 lid 5 sub b onder 4)**

Het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk maken op selectieve wijzen en binnen bepaalde grenzen van een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen van bij die maatregel aan te wijzen soorten te vangen ,..., of in bezit te hebben **(art 75 lid 6 sub b)**

Het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk maken dat op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben **(art 3.8 lid 5 sub b onder 5)**

Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort **(art 68 lid 1)**

er mag geen afbreuk worden gedaan aan het streven van de populatie van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan **(art 3.8 lid 5 sub c)**

Ter voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren, behorende tot de diersoorten edelhert, ree, damhert of wild zwijn **(art 4 lid c Besluit beheer en schadebestrijding dieren)**

Ter voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren **(art 3.10 lid 2 sub d)**

Het reguleren van de populatieomvang van dieren, behorende tot de diersoorten edelhert, ree, damhert of wild zwijn, met dien verstande dat vanwege dit belang slechts ontheffing kan worden verleend indien de aanleiding is gelegen in de schadehistorie ter plaatse en van het omringende gebied of de maximale populatieomvang in relatie tot de draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden

(art 4 lid e Besluit beheer en schadebestrijding dieren)

Ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden **(art 3.10 lid 2 sub c)**

De voorkoming en bestrijding van schade veroorzaakt door dieren behorende tot een beschermde zoogdiersoort op begraaftplaatsen **(art 4 lid f Besluit beheer en schadebestrijding dieren)**

Ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraaftplaatsen **(art 3.10 lid 2 sub b)**